Kursas apie mokymosi galimybes ir Europos programas

Bendrai finansuoja Europos Sąjunga

Kursas apie mokymosi galimybes ir Europos programas © 2025 by Fundación Sieneva, UNFUZZ, Mouversi Assieme NGO is licensed under CC BY 4.0. To view a copy of this license, visit https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/

ĮVADAS Į **KIEKVIENAM SEKTORIUI PRITAIKYTAS EUROPOS GALIMYBES**: EUROPOS MOKYMŲ GALIMYBIŲ IR PROGRAMŲ APIBŪDINIMAS IR APIMTIS. ŠVIETIMO IR MOKYMŲ SVARBA EUROPOS SĄJUNGOJE.

🎯 Mokymosi tikslai

- Suprasti Europos programų vaidmenį įtraukties ir judumo srityje.
- Nustatyti pagrindines ES iniciatyvas, kuriomis remiamas švietimas ir užimtumas.

🏴 Turinio santrauka

Šiame modulyje pateikiama ES mokymo ir judumo programų apžvalga, daugiausia dėmesio skiriant jų sąsajai su įvairiais sektoriais, pvz., švietimu, užimtumu, ekologiškomis įgūdžiais, skaitmeninėmis technologijomis, socialine įtraukte ir verslumu. Dalyviai išnagrinės, kaip šios programos naudingos migrantams ir kaip jas galima panaudoti profesinėje veikloje.

💬 Refleksijos klausimai

- Kokios galimybės buvo pasirenkamos dažniausiai?
- Ar yra nepakankamai atstovaujamų sektorių ar programų?
- Kaip agentai gali atlikti svarbų vaidmenį siekdami sujungti migrantus su šiais ištekliais?

🧠 Ugdomi įgūdžiai

- Kritinis mąstymas
- Analitiniai ir interpretaciniai įgūdžiai
- Žinios apie Europos programas
- Empatija ir tarpkultūrinė kompetencija

EUROPOS MOKYMO GALIMYBIŲ IR PROGRAMŲ APIBRĖŽIMAS BEI APIMTIS

EUROPOS MOKYMO GALIMYBIŲ IR PROGRAMŲ APIBRĖŽIMAS BEI APIMTIS

Europos Sąjunga (ES) laiko švietimą ir mokymą pagrindiniais savo piliečių – įskaitant migrantus ir pažeidžiamas grupes – ekonominės, socialinės ir asmeninės pažangos veiksniais.

Europos mokymo galimybės ir programos – tai iniciatyvos, skirtos profesinių įgūdžių stiprinimui, įsidarbinamumo didinimui, tarptautiniam mobilumui skatinti bei socialinei integracijai. Šios programos apima viską – nuo pagrindinio ugdymo iki profesinio mokymo, aukštojo mokslo ir visą gyvenimą trunkančio mokymosi.

Jų tikslai yra dvejopi:

1. Gerinti švietimo ir mokymo kokybę Europoje.
2. Skatinti žmonių, ypač susiduriančių su prieigos barjerais (pvz., migrantų), socialinę ir profesinę integraciją.

ES skatina šias programas siekdama:

✓ Sustiprinti Europos darbo rinkos konkurencingumą ir tvarumą.

✓ Skatinti aktyvų pilietiškumą, demokratinį dalyvavimą ir socialinę įtrauktį.

✓ Pritaikyti žmonių įgūdžius prie šiuolaikinių iššūkių, tokių kaip skaitmeninė transformacija ir žaliasis perėjimas.

GALIMYBIŲ EUROPOJE TIPAI, PRITAIKYTI KIEKVIENAM SEKTORIUI

Europos Sąjunga siūlo platų programų ir išteklių spektrą, pritaikytą įvairiems socialiniams ir gamybos sektoriams. Tarp svarbiausių yra:

- 🔷 **Švietimo ir profesinio mobilumo galimybės**
- **Erasmus+**: skatina studentų, praktikantų, mokytojų ir jaunimo darbuotojų mainus, sudarydama galimybę įgyti patirties kitose ES šalyse.
- **EURES**: Europos tinklas, remiantis darbo mobilumą, teikiantis informaciją ir paslaugas asmenims, ieškantiems darbo kitoje Europos šalyje.
- 🔷 **Profesinis mokymas ir darbo įgūdžiai**
- Programos, kurios gerina profesinio mokymo kokybę, skatina mokymąsi darbo vietoje, įgūdžių pripažinimą ir visoje Europoje galiojančių kvalifikacijų įgijimą.
- 🔷 **Savanorystė ir pilietinis įsitraukimas**
- **Europos solidarumo korpusas**: suteikia jaunimui galimybę dalyvauti savanoriškuose projektuose tokiose srityse kaip aplinka, socialinė įtrauktis ir
- humanitarinė pagalba.

GALIMYBIŲ EUROPOJE TIPAI, PRITAIKYTI KIEKVIENAM SEKTORIUI

🔷 **Skaitmeninis švietimas ir technologiniai įgūdžiai**

- Iniciatyvos, skirtos skaitmeninei transformacijai, skaitmeninių įgūdžių ugdymui ir švietimo sistemų pritaikymui naujoms technologijoms („Skaitmeninė Europa“, Skaitmeninio švietimo veiksmų planas).

🔷 **Žalieji įgūdžiai ir ekologinis perėjimas**

- Mokymai tvariuose sektoriuose – atsinaujinančioje energijoje, žiedinėje ekonomikoje ir žaliuosiuose darbuose – atitinkantys Europos žaliojo kurso tikslus.

🔷 **Verslumas ir socialinė ekonomika**

- Programos, skatinančios verslumą, socialinę ir solidarumo ekonomiką, suteikiančios prieigą prie mikrokreditų, verslo mokymų ir paramos tinklų.

Pagrindiniai Europos galimybių privalumai

- ✓ **Įgūdžių tobulinimas ir didesnės įsidarbinimo galimybės**: padeda įgyti įgūdžių, atitinkančių dabartinės ir būsimos darbo rinkos poreikius.
- ✓ **Tarptautinis mobilumas**: skatina tarpkultūrinį mokymąsi, kalbų įgūdžius ir patirtį kitose šalyse.
- ✓ **Socialinė įtrauktis**: skatina žmonių, turinčių mažiau galimybių, įskaitant migrantus ir pabėgėlius, integraciją.
- ✓ **Aktyvus dalyvavimas**: stiprina demokratinį įsitraukimą ir Europos pilietiškumą.
- ✓ **Asmeninis ir profesinis augimas**: ugdomi tiek techniniai, tiek bendrieji gebėjimai (komunikacija, komandinis darbas, atsparumas).

ŠVIETIMO IR MOKYMO SVARBA EUROPOS SĄJUNGOJE

Europos mokymosi ir švietimo galimybės yra strateginis pagrindas konkurencingesnės, įtraukesnės ir darnios Europos kūrimui. Europos programos ne tik stiprina profesinius įgūdžius, bet ir skatina socialinę integraciją, pagarbą įvairovei bei aktyvaus pilietiškumo ugdymą.

Tiems, kurie dirba migracijos srityje, itin svarbu žinoti apie šiuos išteklius, nes jie yra pagrindiniai įrankiai, padedantys įtraukties procesams ir palengvinantys migrantų socialinę bei darbo rinkos integraciją įvairiuose profesiniuose sektoriuose.

Investicijos į šią sritį yra ne tik teisė, bet ir būtina sąlyga:

- Sustiprinti ekonominį konkurencingumą.
- Mažinti nedarbą, ypač tarp jaunimo.
- Skatinti įtraukią ir tvarią visuomenę.

Pagrindinės poveikio sritys:

- **Ekonomikos plėtra ir užimtumas:**
  ES siekia kvalifikuotos darbo jėgos, gebančios prisitaikyti prie technologinių ir ekonominių pokyčių. Tokios programos kaip **Erasmus+**, **Europos socialinis fondas+ (ESF+)** ir **Europos įgūdžių darbotvarkė** padeda žmonėms pasirengti dabartiniams ir būsimiems darbams.

- **Socialinė sanglauda ir įtrauktis:**
  Švietimas yra varomoji jėga kovojant su skurdu ir socialine atskirtimi. Skatinami įtraukaus švietimo modeliai, ypatingą dėmesį skiriant migrantams, etninėms mažumoms, kaimo vietovėms ir žmonėms su negalia.

- **Europos pilietiškumas ir bendros vertybės:**
  Švietimas ugdo demokratijos, žmogaus teisių, lygybės ir kultūrinės įvairovės vertybes. Tokios iniciatyvos kaip **DiscoverEU** ir **Europos solidarumo korpusas** stiprina priklausomybės jausmą ir pilietinį aktyvumą.

- **Ekologinis ir skaitmeninis perėjimas:**
  Mokymai yra esminiai sprendžiant klimato kaitos ir skaitmenizacijos iššūkius. Dėmesys skiriamas žaliųjų, skaitmeninių ir verslumo įgūdžių ugdymui.

- **Mokymasis visą gyvenimą:**
  ES skatina visą gyvenimą trunkantį mokymosi modelį, leidžiantį žmonėms įgyti ir atnaujinti įgūdžius per visą gyvenimą, pripažįstant tiek formalų, tiek neformalų ir savišvietinį mokymąsi (pasitelkiant tokius įrankius kaip **Europass** ir **mikrokvalifikacijos**).

- **Bendradarbiavimas ir mobilumas:**
  Švietimo ir profesinis mobilumas stiprina Europos vienybę, skatina žinių mainus ir nuolatinį švietimo sistemų tobulinimą

VEIKLA 1
Praktinė veikla: Europos galimybių gyvasis žemėlapis

- **Tikslas:**
  Padėti dalyviams atpažinti ir suprasti įvairias Europos galimybių tipus, susiejant jas su pagrindiniais sektoriais ir migrantų poreikiais.

- **Metodas**
- **Tipas:** Interaktyvi grupinė veikla
  Numatoma trukmė: 45–60 minučių
  Reikalingos priemonės:
  - Kortelės su migrantų profiliais (parengia fasilitatorius)
  - Didelis lapas arba lenta (fizinė arba skaitmeninė, pvz., Miro ar Jamboard)
  - Paveikslėliai ar logotipai su įvairiomis Europos programomis (Erasmus+, EURES, ESC, ESF+ ir kt.)
  - Lipnūs lapeliai ar žymekliai

VEIKLA 1
Praktinė veikla: Europos galimybių gyvasis žemėlapis

Žingsnis po žingsnio:

1. Įvadas (5 min)
Fasilitatorius trumpai apžvelgia pagrindines teminio skyriaus sąvokas (apimtis, svarba ir Europos programų rūšys).

2. Susiskirstymas į grupes (5 min)
Sudaromos mažos grupelės (po 3–4 žmones), kiekvienai grupei įteikiama kortelė su migranto profiliu. Pavyzdžiai:

Ahmedas, 21 m., Sirijos pabėgėlis, norintis mokytis atsinaujinančiosios energetikos srityje.

Marija, 45 m., Bolivietė, siekia pripažinti savo slaugos diplomą.

Dariuszas, 19 m., lenkų kilmės jaunuolis, kuris nedirba, nesimoko ir nesitreniruoja (NEET).

Samira, 30 m., marokietė, nori pradėti verslą tvarių produktų srityje.

3. Galimybių priskyrimas (20 min)
Kiekviena grupė turi:

Išanalizuoti savo profilio švietimo ar mokymosi poreikius.

Susieti juos su tinkamomis Europos programomis.

Pagrįsti savo pasirinkimą paaiškindami, kodėl ši programa tinkama.

Pažymėti atitinkamą sektorių („švietimas“, „užimtumas“, „skaitmena“, „įtrauktis“ ir kt.) „gyvajame žemėlapyje“.

4. Sprendimų pristatymas (10–15 min)
Kiekviena grupė pristato savo profilį, pasirinktą (-as) galimybę (-es) ir motyvaciją. Bendra lenta gali būti naudojama galimybėms suskirstyti pagal sektorius.

5. Bendras reflektavimas (10 min)
Vadovaujančios klausimų gairės:

Kokios galimybės buvo minimos dažniausiai?

Ar yra sektorių, kurie liko mažiau matomi ar neišnaudoti?

Koks svarbus yra konsultanto vaidmuo susiejant programas su žmonėmis?

PRIEDAI (iš veiklos 1) : Europos galimybių gyvasis žemėlapis

PROFILIO KORTELĖS (pavyzdžiai migrantų situacijų)

Ahmed, 21 m., Sirijos pabėgėlis → nori mokytis atsinaujinančios energetikos srityje

Maria, 45 m., Bolivijos pilietė → siekia pripažinti slaugos kvalifikaciją

Dariusz, 19 m., Lenkas, NEET statusas → ieško, kaip sugrįžti į mokymąsi ar darbą

Samira, 30 m., Ispanė → nori steigti verslą Italijoje

Stefano, 27 m., Italas → nori tobulinti lietuvių kalbą, dirbti turizmo sektoriuje

Elena, 24 m., Ukrainietė → ieško galimybių pabaigti studijas

Fatima, 35 m., Tuniso pilietė → turi socialinio darbo patirties, nori dirbti bendruomenėje

Luca, 17 m., Lietuvis (antroji migrantų karta) → domisi skaitmeniniu dizainu

PAGRINDINĖ TEMA: Europos galimybės pagal sektorius

- Švietimo ir profesinio mobilumo programos (Erasmus+, EURES)
- Profesiniai įgūdžiai ir mokymai
- Savanorystė ir pilietinis įsitraukimas (Europos solidarumo korpusas)
- Skaitmeninės technologijos ir kompetencijos
- Žalieji įgūdžiai ir ekologinė transformacija
- Verslumas ir socialinė ekonomika
- Socialinė įtrauktis ir aktyvus pilietiškumas (ESF+, DiscoverEU)
- Mokymasis visą gyvenimą ir mikro-kvalifikacijos (Europass, EPALE)

STUDENTŲ MAINŲ IR MOBILUMO PROGRAMOS:
PROGRAMŲ, TOKIŲ KAIP „ERASMUS+“ IR KITOS MAINŲ INICIATYVOS, APRAŠYMAS.
NAUDA IR REIKALAVIMAI DALYVAUJANT MOBILUMO PROGRAMOSE.

ERASMUS + (https://erasmus-plus.ec.europa.eu/)

STUDENTŲ MAINŲ IR MOBILUMO PROGRAMOS:
PROGRAMŲ, TOKIŲ KAIP „ERASMUS+“ IR KITOS MAINŲ INICIATYVOS, APRAŠYMAS.
NAUDA IR REIKALAVIMAI DALYVAUJANT MOBILUMO PROGRAMOSE.

STUDENTŲ MAINŲ IR MOBILUMO PROGRAMOS: ERASMUS

Erasmus+ programa	Ką tai apima?	Nauda	Reikalavimai
Aukštasis mokslas (universitetas)	Studijos arba praktika užsienyje (Europoje ir asocijuotose šalyse).Trukmė: 2–12 mėn.	- Mėnesinė stipendija- Akademinis pripažinimas- Kalbinių įgūdžių ir CV tobulinimas	- Būti bakalauro/magistro/doktorantūros studentu- Studijuoti Erasmus+ institucijoje
Erasmus Mundus (bendros magistrantūros programos	Tarptautinė magistrantūra mažiausiai dviejose Europos šalyse.Organizuojama universitetų konsorciumų.	- Pilna stipendija (studijos, kelionė, pragyvenimas)- Bendras diplomas- Aukšta akademinė kokybė	- Aukštojo mokslo diploma- Geras akademinis pasirengimas- Programos kriterijai
Profesinis mokymas (FP)	Praktika Europos įmonėse. Trukmė: 2 savaitės – 12 mėnesių.	- Išlaidų finansavimas- Profesinių ir kalbinių įgūdžių gerinimas- Praktinė patirtis	- Profesinio mokymo studentas (pagrindinis, vidutinis ar aukštesnysis lygmuo)- Dalyvavimas per mokymo centrą
Bendrojo ugdymo mokyklos (mokiniai ir mokytojai)	Mokymosi vizitai, mainai ir mokymai partnerinėse Europos mokyklose.	- Mokymai ir mainai- Finansinė parama- Pedagoginės inovacijos	- Priklausymas Erasmus+ mokymo įstaigai- Patvirtintas projektas
Suaugusieji	Kursai, dirbtuvės, gerosios praktikos stebėjimas kitose šalyse. Neformalusis švietimas.	- Patirties mainai- Įgūdžių stiprinimas- Dalinis arba pilnas finansavimas	- Dalyvavimas mokymosi programose- Dalyvavimas per organizaciją
Jaunimo mainai	Tarptautiniai susitikimai socialinėmis, kultūrinėmis, aplinkosaugos ir kitomis temomis. Trukmė: 5–21 diena	- Apgyvendinimas ir kelionės įtrauktos- Neformalus mokymasis- Tarpkultūrinė patirtis	- Amžius: 13–30 m.- Dalyvavimas per jaunimo organizaciją
Švietimo ir mokymo personalas	Struktūruoti kursai, dėstymas, gerosios praktikos stebėjimas ar mokymasis užsienyje.	- Profesinis tobulėjimas- Finansinė parama- Kontaktai su kitomis švietimo realijomis	-- Būti mokytoju, dėstytoju ar jaunimo darbuotoju- Priklausyti švietimo įstaigai
Sport	Mainai, mokymai ir gebėjimų stiprinimo projektai sporto srityje.	- Tarptautiniai mokymai- Įtraukaus sporto skatinimas- Bendradarbiavimo tinklai	- Sporto organizacijų personalas- Dalyvavimas Erasmus+ Sport projekte

ERASMUS PROGRAMME

AUKŠTOJO MOKSLO MOBILUMAS (UNIVERSITETŲ STUDENTAMS)

Kam skirta?

- Bakalauro, magistrantūros ir doktorantūros studentams.

Ką tai apima?

- Studijos kitame Europos universitete (arba už Europos ribų pagal tam tikrus susitarimus).
- Praktika įmonėse ar institucijose.
- Trukmė: nuo 2 iki 12 mėnesių.

Nauda:

- Mėnesinė stipendija pragyvenimo ir kelionės išlaidoms.
- Akademinis pripažinimas (ECTS sistema).
- Kalbinių įgūdžių bei asmeninis ir profesinis tobulėjimas.
- Tarptautinė patirtis universitetuose ar įmonėse.

Reikalavimai:

- Būti bakalauro, magistro ar doktorantūros studijų studentu.
- Būti įstojus į dalyvaujančią instituciją.
- Didžiojoje dalyje atvejų – būti baigus bent pirmuosius studijų metus.
- Atitikti priimančios institucijos akademinius ir kalbinius kriterijus.

ERASMUS MUNDUS BENDROSIOS MAGISTRANTŪROS STUDIJOS (EMJM)

Tarptautinės aukšto lygio magistrantūros studijų programos, kurias siūlo dviejų ar daugiau Europos ar ne Europos universitetų konsorciumai.

Kam skirta?

- Skatinti aukšto lygio magistrantūros studijas su tarptautiniu mobilumu.
- Stiprinti pasaulinį akademinį bendradarbiavimą.

Veiklos:

- Bendros magistrantūros studijos, organizuojamos universitetų iš skirtingų šalių konsorciumų.
- Pilnos stipendijos Europos ir ne Europos studentams (apimančios studijas, kelionę ir pragyvenimo išlaidas).

Nauda:

- Pilnos stipendijos (studijų, kelionės ir pragyvenimo išlaidos).
- Magistro studijos bent dviejose šalyse.
- Aukštas tarptautinis prestižas.

Reikalavimai:

- Bakalauro laipsnis arba jam lygiavertis išsilavinimas.
- Akademinis meistriškumas.
- Specifiniai kiekvienos magistrantūros programos kriterijai (kalbos žinios, motyvacija ir kt.).

ERASMUS PROGRAMME

PROFESINIO MOKYMO MOBILUMAS (FP)

Kam skirta?

Pagrindinio, vidutinio ir aukštesniojo profesinio mokymo studentams.

Ką tai apima?

- Darbo patirtis įmonėse kitoje šalyje.
- Profesinių ir kalbinių įgūdžių tobulinimas.
- Trukmė: nuo 2 savaičių iki 12 mėnesių.

Nauda:

- Finansavimas apgyvendinimui, kelionės ir pragyvenimo išlaidoms.
- Praktinė patirtis užsienio įmonėse.
- Techninių, asmeninių ir kalbinių įgūdžių tobulėjimas.

Reikalavimai:

- Būti pagrindinio, vidutinio ar aukštesniojo profesinio mokymo studentu.
- Dalyvauti per savo švietimo įstaigą.
- Kai kuriais atvejais – išankstinis kalbos pasirengimas.

ERASMUS MUNDUS BENDROSIOS MAGISTRANTŪROS STUDIJOS (EMJM)

Kam skirta?

- Skatinti aukšto lygio magistrantūros studijas su tarptautiniu mobilumu.
- Stiprinti pasaulinį akademinį bendradarbiavimą.

Veiklos:

- Bendros magistrantūros studijos, organizuojamos universitetų iš skirtingų šalių konsorciumų.
- Pilnos stipendijos Europos ir ne Europos studentams (apimančios studijas, kelionę ir pragyvenimo išlaidas).

Nauda:

- Pilnos stipendijos (studijų, kelionės ir pragyvenimo išlaidos).
- Magistro studijos bent dviejose šalyse.
- Aukštas tarptautinis prestižas.

Reikalavimai:

- Bakalauro laipsnis arba jam lygiavertis išsilavinimas.
- Akademinis meistriškumas.
- Specifiniai kiekvienos magistrantūros programos kriterijai (kalbos žinios, motyvacija ir kt.).

ERASMUS PROGRAMME

BENDROJO UGDYMO MOKYKLŲ MOBILUMAS

Kam skirta?
Ikimokyklinio, pradinio ir vidurinio ugdymo mokiniams (per jų mokyklas).

- Mokytojams ir švietimo darbuotojams.

Ką tai apima?

- Mokymosi vizitai į partnerines mokyklas.
- Mainai, gerosios praktikos stebėjimas arba mokymai mokytojams.
- Trumpalaikės arba ilgalaikės išvykos.

Nauda:

- Mainai ir edukacinės išvykos mokiniams ir mokytojams.
- Mokytojų kvalifikacijos kėlimas ir metodikos tobulinimas.
- Europos dimensijos stiprinimas mokyklose.

Reikalavimai:

- Švietimo įstaiga turi dalyvauti programoje Erasmus+.
- Projektas turi būti patvirtintas Nacionalinės agentūros.
- Aktyvus mokinių arba mokytojų dalyvavimas.

SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO MOBILUMAS

Kam skirta?
Suaugusiesiems, dalyvaujantiems mokymosi procesuose (neformalusis švietimas), ir šio sektoriaus švietimo darbuotojams.

Ką tai apima?

- Kursai, dirbtuvės, mokymai ir stebėjimo vizitai kitose šalyse.
- Patirties mainai.

Nauda:

- Galimybė dalyvauti kursuose, dirbtuvėse ir mokymuose užsienyje.
- Gerosios praktikos mainai tarp organizacijų.
- Pagrindinių įgūdžių ir visą gyvenimą trunkančio mokymosi stiprinimas.

Reikalavimai:

- Dalyvavimas per švietimo ar neformaliojo ugdymo instituciją.
- Suaugusio žmogaus amžius.
- Motyvacija tobulinti asmeninius ir profesinius įgūdžius.

ERASMUS PROGRAMME

JAUNIMAS – JAUNIMO MAINAI

Kam skirta?
Jaunuoliams nuo 13 iki 30 metų (nebūtinai studentams) ir jaunimo grupių lyderiams.

Ką tai apima?
- Tarptautiniai susitikimai socialinėmis, aplinkosaugos, kultūros ir kitomis temomis.
- Trukmė: 5–21 diena (be kelionės).
- Neformalusis mokymasis, dirbtuvės, grupinės veiklos.

Nauda:
- Neformalusis mokymasis apie socialines, kultūrines ir aplinkosaugos temas.
- Bendravimas su jaunimu iš kitų šalių.
- Apgyvendinimas, maitinimas ir kelionės dažniausiai finansuojami.

Reikalavimai:
- Būti 13–30 metų amžiaus.
- Dalyvauti per jaunimo organizaciją.
- Motyvacija ir susidomėjimas mainų tema.

ŠVIETIMO IR MOKYMO DARBUOTOJŲ MOBILUMAS

Ką tai apima?
- Mokymai, struktūruoti kursai, gerosios praktikos stebėjimas arba dėstymo laikotarpiai užsienyje.

Nauda:
- Finansavimas mokymų vizitams užsienyje.
- Mokymo kokybės gerinimas ir tarptautiniai ryšiai.
- Profesinis tobulėjimas ir edukacinės inovacijos.

Reikalavimai:
- Būti mokytoju, švietimo darbuotoju ar jaunimo darbuotoju.
- Priklausyti Erasmus+ organizacijai arba švietimo įstaigai.
- Pateikti su darbu susijusį mokymų mobilumo planą.

ERASMUS PROGRAMME

GALIMYBĖS SPORTO SRITYJE

Kam skirta?
Sporto organizacijų darbuotojams ir sportininkams, dalyvaujantiems socialiniuose ar bendruomeniniuose projektuose.

Ką tai apima?

- Mainai, mokymo veiklos ir gebėjimų stiprinimas sporto srityje.
- Įtraukties, sveikatingumo ir tarptautinio bendradarbiavimo skatinimas.

Nauda:

- Mokymai ir tinklaveika tarp sporto organizacijų.
- Įtraukaus, sveiko ir bendradarbiavimu grįsto sporto skatinimas.
- Personalo ir neprofesionalių sportininkų mobilumas.

Reikalavimai:

- Dalyvavimas per sporto organizaciją (klubą, federaciją, asociaciją).
- Projektas turi būti patvirtintas Erasmus+ Sport programoje.
- Prisidėti prie projekto socialinio ar bendruomeninio tikslo.

JAUNIMAS – SAVANORYSTĖ (EUROPOS SOLIDARUMO KORPUSAS)

(https://youth.europa.eu/solidarity):

- *Europos solidarumo korpusas (ESC)* yra *Erasmus*+ programos dalis, tačiau nuo 2018 m. turi atskirą teisinį pagrindą ir savarankišką biudžetą, nors ir išlaiko tuos pačius tikslus ir principus kaip *Erasmus*+.
- Taip pat yra mokamos profesinės praktikos galimybės Europos Komisijoje ir kitose ES institucijose. Atviros ES ir kai kurių ne ES šalių piliečiams. Reikalaujamas aukštasis išsilavinimas ir kalbų mokėjimas.

Kam skirta?

Jaunuoliams nuo 18 iki 30 metų.

Ką tai apima?

- Dalyvavimą solidarumo projektuose (aplinka, socialinė įtrauktis, kultūra ir kt.) Europos viduje ir už jos ribų.
- Trukmė: nuo 2 savaičių iki 12 mėnesių.

Nauda:

- Dalyvavimas socialiniuose projektuose Europoje ir už jos ribų.
- Padengiamos išlaidos: kelionė, apgyvendinimas, maistas ir draudimas.
- Mokymai prieš projektą, jo metu ir po jo.
- Youthpass pažymėjimas užbaigus projektą.

Reikalavimai:

- Būti 18–30 metų amžiaus.
- Užsiregistruoti Europos solidarumo korpuso platformoje.
- Būti atrinktam siunčiančiosios ir priimančiosios organizacijos.

PAPILDOMOS ARBA PARAMĄ TEIKIANČIOS PROGRAMOS ERASMUS+ DALYVIAMS (SU MOBILUMU ARBA BE JO)

HORIZON EUROPE: (https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_en

Nors tai yra mokslinių tyrimų ir inovacijų programa, ji taip pat finansuoja švietimo projektus, susijusius su mokslu, technologijomis, socialine įtrauktimi ir visą gyvenimą trunkančiu mokymusi.

Susijusi programa:

Marie Skłodowska-Curie veiksmai (MSCA): skirta tyrėjams. Finansuoja doktorantūros ir podoktorantūros mokymus su tarptautiniu mobilumu.

DIGITAL EUROPE PROGRAMA: (https://digital-strategy.ec.europa.eu/es/activities/digital-programme)

Finansuoja projektus ir mokymus pažangių skaitmeninių įgūdžių srityje, ypač tokiose srityse kaip dirbtinis intelektas, kibernetinis saugumas ir duomenys..

EURES (Europos darbo mobilumo portalas) – (https://eures.europa.eu/):

Tinklas, padedantis žmonėms mokytis arba susirasti darbą kitoje Europos šalyje. Teikia informaciją apie galimybes ir mokymo išteklius.

PAPILDOMOS ARBA PARAMĄ TEIKIANČIOS PROGRAMOS ERASMUS+ DALYVIAMS (SU MOBILUMU ARBA BE JO)

EUROPOS ĮGŪDŽIŲ DARBOTVARKĖ:: (https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/european-skills-agenda_en)

Strateginė iniciatyva, skirta įgūdžių ir kvalifikacijų gerinimui Europoje, apimanti:

- Įgūdžių tobulinimo kelius (skirta suaugusiesiems su žemomis kvalifikacijomis)
- Įgūdžių paktas (sektoriniai susitarimai dėl mokymo tobulinimo)
- Mikrokvalifikacijos

VET (Profesinio mokymo ir kvalifikavimosi programa) (https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/skills-jobs/vocational-education-and-training-vet_en)

Europos profesinio mokymo vystymo politika. Ji apima iniciatyvas, tokias kaip:

- Profesinio meistriškumo centrai (CoVEs)
- Erasmus+ mobilumas profesinio mokymo srityje

Migracijos integracijai Europoje taip pat galima apsilankyti:

- EU4Youth: Mokymo ir jaunimo verslumo programos Rytų Europos šalyse (Gruzijoje, Ukrainoje, Moldovoje ir kt.).

PLATFORMOS, PAPILDANČIOS ERASMUS+ PROGRAMĄ:

EPALE: (https://epale.ec.europa.eu/)

Elektroninė suaugusiųjų mokymosi platforma Europoje:

Tinklas ir platforma suaugusiųjų švietimo specialistams, siūlanti išteklius, renginius ir mokymo galimybes.

EUROPAS: (https://europass.europa.eu/):

Platforma, padedanti žmonėms dokumentuoti ir pristatyti savo įgūdžius bei kvalifikacijas – naudinga mokymuisi ir įsidarbinimui visoje Europoje.

KITOS TARPTAUTINĖS MAINŲ PROGRAMOS EUROPOJE

Programa	Aprašymas	Nauda	Reikalavimai
Europos universitetų iniciatyva (EUI)	Europos Komisijos iniciatyva, jungianti universitetus į tarptautinius aljansus. Leidžia studentams mokytis keliuose Europos universitetų miesteliuose.	• Bendra studijų programa • Dvigubas arba trigubas diplomas • Nuolatinė tarptautinė patirtis	• Įstojimas į aljanso narį • Akademiniai ir kalbiniai reikalavimai
Nordplus	Švietimo bendradarbiavimo programa tarp Šiaurės ir Baltijos šalių.	• Mokinių ir mokytojų mainai • Akademiniai tinklai • Finansinė parama	• Dalyvaujančios šalies pilietybė arba gyvenamoji vieta • Būti studentu ar švietimo specialistu
Dvišalės universitetų programos	Tarpinstituciniai mainų susitarimai už Erasmus+ ribų (su universitetais Europoje, Amerikoje, Azijoje ir kt.).	• Individualizuota tarptautinė patirtis • Daugiau krypčių (taip pat ir už Europos ribų)	• Priklauso nuo susitarimo • Akademiniai ir kalbiniai kriterijai
DAAD stipendijos (Vokietija)	Vokietijos akademinių mainų tarnybos stipendijos studijoms arba tyrimams Vokietijoje.	• Pilnas arba dalinis finansavimas • Studijos vokiečių arba anglų kalba • Tarptautinis alumnų tinklas	• Akademinis meistriškumas • Aiškus studijų ar tyrimų planas • Kalbos žinios pagal programą
Fulbright (ES–JAV)	Mainų programa tarp Europos ir JAV: studijoms, tyrimams ar dėstymui	• Pilna stipendija • Prieiga prie geriausių universitetų • Globalus alumnų tinklas • Profesinis tobulėjimas	• Akademinis meistriškumas • Aiškus pasiūlymas • Kalbos įgūdžiai • Atranka per nacionalinę komisiją

KITOS TARPTAUTINĖS MAINŲ PROGRAMOS EUROPOJE

EUROPOS UNIVERSITETŲ INICIATYVA (EUI)

https://education.ec.europa.eu/

Aprašymas:
Europos Komisijos iniciatyva, jungianti universitetus iš skirtingų šalių į tarptautinius aljansus. Studentams suteikiama galimybė visų studijų metu mokytis skirtinguose universitetų miesteliuose įvairiose šalyse.

Nauda:

- Bendra studijų programa tarp Europos universitetų
- Dvigubi arba trigubi diplomai kai kuriais atvejais
- Nuolatinė tarptautinė patirtis

Reikalavimai:

- Būti įstojus į universiteto aljanso narį
- Atitikti programos akademinius ir kalbinius reikalavimus

NORDPLUS (Šiaurės ir Baltijos šalims)

https://www.nordplusonline.org/

Aprašymas:

Regioninė programa, skatinanti švietimo bendradarbiavimą tarp Šiaurės (Islandijos, Norvegijos, Danijos, Švedijos, Suomijos) ir Baltijos (Estijos, Latvijos, Lietuvos) šalių.

Nauda:

- Mokinių ir mokytojų mainai
- Akademiniai tinklai tarp Šiaurės Europos institucijų
- Finansinė parama mobilumui

Reikalavimai:

- Būti dalyvaujančios šalies piliečiu arba gyventoju
- Būti studentu arba švietimo specialistu susijusioje institucijoje

KITOS TARPTAUTINĖS MAINŲ PROGRAMOS EUROPOJE

DVIŠALĖS UNIVERSITETŲ PROGRAMOS

Aprašymas:

Daugelis Europos universitetų turi dvišales mainų sutartis (ne per Erasmus) su kitomis institucijomis Europoje, Amerikoje, Azijoje ir kt.

Nauda:

- Individualizuota tarptautinė patirtis
- Platesnis krypčių pasirinkimas (kai kurios – už Europos ribų)

Reikalavimai:

- Priklauso nuo konkretaus susitarimo
- Paprastai apima akademinius ir kalbinius kriterijus

DAAD STIPENDIJOS (Vokietija)

- **Aprašymas:**
  Vokietijos akademinių mainų tarnyba (*DAAD*) siūlo daugybę stipendijų studijoms ar tyrimams Vokietijoje.

Nauda:

- Pilnas arba dalinis finansavimas
- Galimybė studijuoti anglų arba vokiečių kalba
- Tarptautinis alumni tinklas

Reikalavimai:

- Akademinis meistriškumas
- Aiškiai suformuluotas studijų arba tyrimų planas
- Kalbos žinios, priklausomai nuo programos

KITOS TARPTAUTINĖS MAINŲ PROGRAMOS EUROPOJE

FULBRIGHT PROGRAMA (Europos studentams JAV ir atvirkščiai)

Aprašymas:
Mainų programos magistrantūros studijoms, tyrimams, dėstymui ar kultūros projektams JAV (arba Europoje amerikiečiams). Kiekviena šalis turi *Fulbright* centrą arba galima kreiptis per JAV ambasadą.

Nauda:

- Finansinė parama studijoms, pragyvenimui, kelionėms, medicininiam draudimui ir pradinei įsikūrimui
- Patekimas į aukščiausio lygio universitetus ir tyrimų centrus
- Tarptautinis alumnų tinklas (daugiau nei 400 000 narių)
- Administracinė ir akademinė pagalba iš Fulbright komisijos
- Tinklaveika, lyderystės ugdymas ir profesinės raidos galimybės
- Tarptautinis Fulbright prestižas

Reikalavimai (gali skirtis pagal šalį):

- Būti šalies (pvz., Ispanijos, Prancūzijos, Vokietijos) piliečiu
- Turėti universitetinį išsilavinimą (mažiausiai bakalauro laipsnį)
- Mokėti anglų kalbą (TOEFL, IELTS ar pan.)
- Pateikti kokybišką akademinį ar mokslinį projektą
- Geras akademinis pasirengimas ir motyvacija
- Įsipareigojimas kultūriniam bendradarbiavimui, lyderystei ir tarptautiškumui
- Nebūti JAV piliečiu (jei kandidatuoja iš Europos)

CEEPUS (Vidurio Europa)

Aprašymas:

Universitetinių mainų programa tarp Vidurio ir Rytų Europos šalių.

Narės:

Austrija, Vengrija, Slovakija, Slovėnija, Čekija, Rumunija, Bulgarija, Kroatija, Serbija, Šiaurės Makedonija, Bosnija ir Hercegovina, Juodkalnija, Kosovas, Albanija, Lenkija, Moldova.

KITI SPECIFINIAI IŠTEKLIAI MIGRANTAMS IR PABĖGĖLIAMS EUROPOJE

Pagrindinės programos migrantų ir pabėgėlių studentų integracijai, mobilumui ir akademinei paramai Europoje

Toliau pateikta lentelė su pagrindinėmis programomis, kurios Europoje skirtos ne Europos Sąjungos šalių migrantams ir pabėgėliams studentams, daugiausia dėmesio skiriant jų švietimo integracijai, mobilumui ir akademinei paramai:

Programa	Aprašymas	Paramos tipas	Atsakinga institucija
Erasmus+ (įtraukus mobilumas)	Erasmus+ apima specialias įtraukties priemones žmonėms, turintiems mažiau galimybių, įskaitant pabėgėlius ir migrantus.	Papildoma finansinė parama, individualizuotos konsultacijos, geresnis prieinamumas.	Europos Komisija / Erasmus+ nacionalinės agentūros
DAAD – Welcome programa (Vokietija)	Finansuoja universitetų projektus, skirtus pabėgėlių integracijai į Vokietijos aukštąjį mokslą.	Kalbų kursai, akademinės konsultacijos, administracinė pagalba.	Vokietijos akademinių mainų tarnyba (DAAD)
UNIVERSITIES4REFUGEES (Europos universitetų tinklas)	Universitetų partnerystės, suteikiančios pabėgėliams galimybę studijuoti, gauti stipendijas ir paramą.	Sumažinti mokesčiai, stipendijos, kalbinė ir akademinė parama.	Dalyvaujantys universitetai / partnerinės NVO
Scholars at Risk (SAR)	Pasaulinis tinklas, ginantis rizikos grupėje esančius akademikus ir studentus, padedantis tęsti studijas/tyrimus.	Stipendijos, saugios studijų vietos, integracija į universitetus.	Scholars at Risk tinklas / priimančiosios institucijos
EU4Youth (Rytų Europa)	Jaunimo įgalinimo programa Rytų Europos šalyse, įskaitant pabėgėlius ir migrantus.	Mokymai, verslumo skatinimas, įsidarbinimas.	Europos Sąjunga / Rytų partnerystė
HOPES-LEB / HOPES-MED (MENA Regionas)	Sirijos pabėgėlių ir kitų tautybių studentų rėmimas siekiant prieigos prie aukštojo mokslo kaimyninėse Europos šalyse (pvz., Turkijoje, Libane, Jordanijoje).	Stipendijos, akademinis mentorystės palaikymas, parengiamieji kursai.	ES + DAAD + Campus France + Nuffic

VEIKLA 2 – TARPTAUTINIO MOBILUMO MUGĖ

Teminė dalis: Mainų ir tarptautinio mobilumo programos
Veiklos tipas: Grupinė dinamika su pristatymais ir vaizdine medžiaga
Trukmė: 20–25 minutės
Formatas: Mugė/paroda + neformalus pokalbis
Tikslinė grupė: Jaunimas ir studentai (galima pritaikyti migrantams arba A2/B1 kalbos lygiui)

Veiklos tikslai

- Skatinti žodinę raišką, kūrybiškumą ir komandinį darbą.
- Dalyvaujamuoju būdu supažindinti su skirtingomis tarptautinio mobilumo programomis.
- Skatinti kritinį palyginimą tarp edukacinių ir savanoriškų veiklų galimybių.
- Sukurti edukacinę mugės atmosferą, kurioje studentai tampa informacijos skleidėjais.

Išankstinis pasirengimas (atliekamas ankstesniame etape

- Kiekviena grupė jau atstovauja pasirinktai mobilumo programai (*Erasmus+*, *CES*, *DAAD* ir kt.) ir yra paruošusi trumpą savo programos pristatymą su:
- Pagrindine informacija (kas gali dalyvauti, šalys, trukmė, nauda ir kt.).
- Vaizdiniu plakatu su programos logotipu, žemėlapiais, raktiniais žodžiais, piešiniais.
- (Pasirinktinai) improvizuotais lankstinukais ar informacinėmis kortelėmis.

VEIKLA 2 – TARPTAUTINIO MOBILUMO MUGĖ

Veiklos eiga

1 dalis – Mugės įrengimas (60 min)

Kiekviena grupė įsirengia savo „stendą“ prie stalo ar paskirtoje erdvėje, pateikdama plakatą ar kitą vizualinę medžiagą.

Patarimas: Galite parūpinti priemonių – flomasterių, kartono, žirklių, lipdukų su vėliavomis ir pan., kad dalyviai galėtų kūrybiškai dekoruoti stendus.

2 dalis – Pristatymai (45 min) Yra dvi galimybės:

- **A variantas:** Pristatymų ratas. Kiekviena grupė turi po 3 minutes pristatyti savo programą likusiai grupei tarsi būtų švietimo agentūros atstovai.
- **B variantas:** Judanti mugė. Grupės lieka prie savo stendų, o kiti dalyviai rotuoja mažomis grupelėmis, užduoda klausimus ir keičiasi vaidmenimis po kelių minučių.

Pagalbinė priemonė: Lankytojo lapas

Kiekvienam dalyviui galima duoti paprastą lentelės formos lapą, kurį jis pildo lankydamasis prie stendų:

Programa Kam skirta? Kur vyksta? Ką siūlo? Kas įdomu?

Gairės lankytojams – klausimai diskusijai:

- Kurios šalys įtrauktos?
- Ar galiu dalyvauti, jei neturiu diplomo?
- Kiek laiko trunka programa?
- Kiek mokama arba ką programa padengia?
- Kur galima rasti daugiau informacijos?

Trumpas aptarimas po mugės (15 min)

Grįžtama į bendrą ratą. Mokymų vadovas veda trumpą refleksiją:

- Kuri programa jums labiausiai patiko?
- Kuri, jūsų manymu, labiausiai prieinama jums ar jūsų kolegoms?
- Kas jus nustebino?
- Kuri programa būtų naudingiausia žmogui be dokumentų ar prastai mokančiam kalbą?

Siūlomos priemonės:

- Kartonas, A3 formato lapai, spalvoti flomasteriai
- Išspausdinti logotipai: Erasmus+, CES, DAAD ir kt.
- Piktogramos ar žemėlapiai grupėms, turinčioms mažesnius kalbinius gebėjimus
- Lipni juosta, žirklės, klijai
- Mobilusis telefonas ar planšetė (jei leidžiama) oficialioms svetainėms rodyti

AUKŠTASIS MOKSLAS EUROPOJE, PRITAIKYTAS KIEKVIENAM SEKTORIUI: INFORMACIJA APIE SUAUGUSIŲJŲ AUKŠTĄJĮ MOKSLĄ EUROPOJE, ĮSKAITANT UNIVERSITETUS IR STUDIJŲ PROGRAMAS. PRIĖMIMO REIKALAVIMAI IR STOJIMO PROCEDŪROS.

Europos Sąjunga, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir aukštojo mokslo institucijomis, aktyviai dirba siekdama užtikrinti, kad šis sektorius galėtų prisitaikyti prie šiandienos iššūkių, klestėtų kintančiame kontekste ir reikšmingai prisidėtų prie žemyno atsigavimo ir atsparumo stiprinimo.

Tikslas – sukurti tikrą europinę aukštojo mokslo sistemą, grindžiamą bendromis vertybėmis: meistriškumu, įtrauktimi, akademine laisve, bendradarbiavimu ir ryšiu su visuomene. Ši bendra dimensija atsispindi institucijų ir švietimo modelių įvairovėje, giliai įsišaknijusioje Europos kultūroje ir istorijoje.

Europoje veikia beveik 5 000 aukštojo mokslo institucijų, kuriose studijuoja daugiau nei 17,5 mln. studentų, dirba 1,35 mln. dėstytojų ir 1,17 mln. tyrėjų. Tyrimų universitetai, technologijų institutai, menų akademijos ir aukštesniosios profesinio mokymo įstaigos sudaro įvairiapusę ekosistemą, kuri formuoja europietišką gyvenimo būdą ir tenkina visą gyvenimą trunkančio mokymosi poreikius.

Bendroji ir lanksti sistema: EHEA ir trijų pakopų modelis

Europos aukštasis mokslas grindžiamas Europos aukštojo mokslo erdvės (EHEA) trijų pakopų modeliu: bakalauro, magistro ir doktorantūros. Ši sistema leidžia kaupti ir perkelti akademinius kreditus naudojantis ECTS sistema, kuri palengvina studijų pripažinimą tarp šalių ir skatina tarptautinius akademinius kelius.

Strateginės iniciatyvos

- Erasmus+: pagrindinė programa, skatinanti studentų, dėstytojų ir tyrėjų tarptautinį mobilumą bei institucijų bendradarbiavimą. Taip pat remia inovacijas ir gerosios praktikos mainus universitetų sektoriuje.

- Europos aukštojo mokslo erdvė (EHEA): sukurta per Bolonijos procesą, siekiant suvienodinti švietimo sistemas, užtikrinti kvalifikacijų skaidrumą, palyginamumą ir kokybės užtikrinimą visais lygmenimis.

Įsipareigojimas įtraukčiai ir kokybei

Vienas pagrindinių Europos aukštojo mokslo principų – jo įtraukumas. Skatinama lygi prieiga visoms visuomenės grupėms, ypač toms, kurios tradiciškai yra nepakankamai atstovaujamos: studentams su negalia, pabėgėliams, žemos kvalifikacijos suaugusiesiems ar žmonėms iš socialiai pažeidžiamų grupių. Tuo pat metu stiprinami ryšiai tarp aukštųjų mokyklų ir vietos bendruomenių – tai skatina ekonominį, socialinį ir kultūrinį poveikį.

Kokybė – dar vienas kertinis principas. Kuriami bendri kokybės užtikrinimo standartai, siekiant užtikrinti aukščiausio lygio mokymą, tyrimus ir institucijų valdymą.

Aukštasis mokslas Europoje, pritaikytas kiekvienam sektoriui

Aukštasis mokslas Europoje atliepia įvairios ir kintančios visuomenės poreikius. Jis pritaikomas skirtingiems studentų profiliams, įskaitant suaugusiuosius, norinčius keisti profesiją, tobulinti įgūdžius ar tęsti mokslus. Pasiūla apima universitetus, technologijų institutus, aukštesniąsias profesinio rengimo įstaigas ir visą gyvenimą trunkančio mokymosi programas.

1. Aukštasis mokslas suaugusiesiems

Europa aktyviai skatina suaugusiųjų prieigą prie aukštojo mokslo, siūlydama lanksčias sistemas ir alternatyvius priėmimo kelius. Tai apima: profesinės patirties pripažinimą, nuotolinį mokymąsi, darbo ir šeimos gyvenimui pritaikytus tvarkaraščius, mikrokvalifikacijų gavimą.

Pagrindiniai bruožai:

- Lanksčios studijų formos (nepilnu krūviu, internetu, moduliais).
- Anksčiau įgytų įgūdžių ir patirties pripažinimas (neformalusis ir savišvietos mokymasis).
- Konkrečios galimybės profesiniam tobulėjimui ir perkvalifikavimui

2. Universitetai ir studijų programos

Europos universitetai siūlo pirmosios pakopos (bakalauro), antrosios pakopos (magistro) ir trečiosios pakopos (doktorantūros) studijas įvairiose srityse. Daugelyje šalių veikia ir aukštesniosios profesinio rengimo įstaigos, kurių kvalifikacijos pripažįstamos nacionaliniu ir europiniu lygmeniu.

Institucijų tipai:

- Aukštosios mokyklos (universitetai).
- Taikomųjų mokslų universitetai / Neuniversitetinės aukštosios mokyklos (dėmesys praktiniam mokymui).
- Aukštesniosios profesinio mokymo įstaigos.

Populiariausios kvalifikacijos:

- **Bakalauro laipsnis** (3–4 metai)
- **Magistro laipsnis** (1–2 metai)
- **Doktorantūra** (3–4 metai)

3. Priėmimo reikalavimai

- Reikalavimai skiriasi priklausomai nuo šalies ir institucijos, tačiau dažniausiai apima:
- Brandos atestatą ar lygiavertį dokumentą
- Kalbos testą (pvz., IELTS, TOEFL – anglų kalbai; nacionaliniai testai – kitoms kalboms)
- Tam tikrais atvejais: stojamąjį egzaminą, portfolio (menų studijoms), motyvacinį pokalbį

Reikalavimai Europos piliečiams (ES, EEE, Šveicarija)

Europos piliečiai turi teisę studijuoti bet kurioje ES šalyje tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir vietiniai. Tačiau kiekviena šalis taiko savo administracines procedūras.

Stojimo procesas

- Paraiška teikiama per universiteto svetainę arba nacionalinę sistemą
- Priėmimo laikotarpis: dažniausiai nuo sausio iki gegužės kitiems mokslo metams

Reikalingi dokumentai

- Brandos atestatas arba išrašas
- Asmens dokumentas (pasas ar ID kortelė)
- Kalbos testas (jei studijos ne gimtąja kalba)
- Kartais: motyvacinis laiškas, CV, rekomendacijos

Mokestis ir stipendijos:

- ES šalyse ES piliečiai moka tokius pačius mokesčius kaip vietiniai
- Daugelyje šalių galima pretenduoti į valstybines stipendijas ir finansinę paramą (priklausomai nuo rezidencijos ar pajamų)

Reikalavimai trečiųjų šalių piliečiams

Ne ES, EEE ar Šveicarijos piliečiai turi atitikti specifinius akademinius ir administracinius reikalavimus.

Pagrindiniai akademiniai reikalavimai:

- Turinys, lygiavertis Europos brandos atestatui (bakalauro studijoms). Privalomas pripažinimas šalyje, kurioje norima studijuoti
- Kalbos testas – pagal programos kalbą (pvz., IELTS, TOEFL, TestDaF, DELF/DALF)
- Kai kuriais atvejais reikalingi:
  - Nacionalinis stojamasis egzaminas
  - Parengiamieji kursai (Studienkolleg, foundation year), jei ankstesnė išsilavinimo sistema neatitinka reikalavimų

Reikalingi dokumentai:

- Oficialiai išversti ir (kartais) legalizuoti dokumentai
- Galiojantis pasas arba leidimas gyventi (jei jau gyvenama Europoje)
- Kalbos testas (TOEFL, IELTS ar kiti)
- Motyvacinis laiškas, CV, akademinės ar profesinės rekomendacijos

Imigracijos ir administraciniai reikalavimai

1. Studento viza

(jei buvimas ilgesnis nei 90 dienų)

Reikalingi dokumentai vizai gauti:

- Priėmimo laiškas iš pripažinto Europos universiteto
- Įrodymai apie pakankamas finansines lėšas
- Medicininis draudimas su minimaliu reikiamu draustumu
- Galiojantis pasas (dažniausiai galiojantis bent 6 mėnesius)
- Priklausomai nuo šalies – teistumo pažyma, gyvenamosios vietos įrodymas

Paraiška teikiama šalies ambasadoje arba konsulate dar prieš atvykstant.

2. Privalomas sveikatos draudimas

Medicininis draudimas yra būtinasreikalavimas norint gauti vizą ir įstoti į daugelį universitetų.

- Gali būti privatus tarptautinis draudimas (su aprėptimi konkrečioje šalyje)
- Kai kuriose šalyse studentai gali pasinaudoti valstybiniu studentų sveikatos draudimu (dažniausiai pigesnis, pvz., Vokietijoje, Prancūzijoje)

3. Specifinė parama migrantams ir pabėgėliams

- Įvadiniai kursai / programos (kalbos mokymai, integracija, įvadas į akademinį gyvenimą)
- Stipendijos ir sumažinti mokesčiai
- Alternatyvūs keliai be visų dokumentų (pvz., Europos pabėgėlių kvalifikacijų pasas)

Reikalavimų palyginimų santrauka pagal grupes

Kiekviena šalis turi savo priėmimo mechanizmus, tačiau egzistuoja ir bendros europinės priemonės:

- **Nacionalinės stojimo platformos:** dauguma šalių centralizuoja paraiškų teikimą per oficialias svetaines.
- **Naudingos Europos platformos:**
  - **Euraxess** – tyrėjams
  - **Study in Europe** – bendro pobūdžio informacija apie studijas Europoje
  - **Europass –** kvalifikacijų ir įgūdžių pristatymui
  - **Erasmus+ programėlė** – mobilumo studentams

Kriterijus	Migrantai iš ES nepriklausančių šalių	Migrantai iš ES šalių
Kvalifikacijų pripažinimas	Gali reikėti sudėtingų procedūrų	Didesnis automatinis pripažinimas
Kalbos testas	Paprastai privalomas	Privalomas, jei kalba nėra oficiali
Studijų mokesčiai	Dažnai didesni (tarptautiniai mokesčiai)	Tokie pat kaip vietiniams studentams
Prieiga prie valstybinių stipendijų	Ribota (kai kur – išimtys)	Didesnės galimybės gauti nacionalinę paramą
Reikalinga viza	Taip	Ne (laisvas judėjimas ES viduje)
Institucinė parama	Taip, universitetuose, kurie remia pabėgėlius ir migrantus	Taip, per tarptautinių ryšių skyrius

UNIVERSITETAI ISPANIJOJE:

- Ispanijoje 2024–2025 mokslo metais veikia apie 96 universitetus – 50 viešųjų ir 42 privačios institucijos. Bendrai siūlomos 4 475 bakalauro ir 4 325 oficialios magistrantūros studijų programos. Taip pat egzistuoja didelis doktorantūros programų pasirinkimas.

- Andalūzijoje studijų pasiūla yra plati ir nuolat plečiama: patvirtintos 533 studijų programos, sukurtos daugiau nei 51 000 naujų vietų. Andalūzijos regiono vyriausybė planuoja įvesti dar 188 naujas programas, įskaitant bakalauro, magistro ir doktorantūros studijas.

- Kai kurie universitetai, pavyzdžiui, Granados universitetas, patvirtino inovatyvias studijų kryptis, tokias kaip dirbtinis intelektas, kurios atspindi prisitaikymą prie naujų darbo rinkos poreikių.

- Kaip Europos aukštojo mokslo erdvės (EHEA) narė, Ispanija garantuoja, kad visi oficialūs Ispanijos universitetų diplomai yra pripažįstami akademiniais ir profesiniais tikslais 53 pasaulio šalyse, iš jų 45 – Europoje.

- Be to, Ispanijos universitetai yra aukštos kokybės, gerai vertinami tarptautiniuose reitinguose pagal specializacijas ir pasižymi didele tarptautiškumo orientacija – tai viena mėgstamiausių krypčių *ERASMUS+* studentams.

Studijų paieškos įrankiai

Jei domitės studijomis Ispanijoje, rekomenduojame apsilankyti šiose svetainėse:

- The RUCT (Register of Universities, Centres and Qualifications) - administracinis registras, tvarkomas Mokslo, inovacijų ir universitetų ministerijos, skirtas nuolat atnaujinamai informacijai apie aukštąjį mokslą.

- QEDU (What to Study and Where at University / „Ką ir kur studijuoti universitete“) Programėlė, sukurta Mokslo, inovacijų ir universitetų ministerijos, apimanti duomenis iš RUCT ir Integruotos universitetų informacinės sistemos.

- **Studijos anglų kalba:** Ispanijos universitetai siūlo daugiau nei 800 programų, dėstomų visiškai arba iš dalies anglų kalba. Galima naudotis atskiromis paieškos sistemomis bakalauro ir magistro programoms anglų kalba - programos anglų kalba arba Magistro studijos anglų kalba

- https://www.ugr.es/: Granados universitetas, siūlantis apie 62 bakalauro programas bei platų magistro ir doktorantūros studijų pasirinkimą.

PRIĖMIMO REIKALAVIMAI IR STOJIMO PROCESAS MIGRANTAMS ISPANIJOS UNIVERSITETUOSE:

Europos studentai (ES, EEE, Šveicarija)

Reikalavimai:

- **Stojamasis išsilavinimas:**
  - Turi turėti kvalifikaciją, suteikiančią teisę stoti į universitetą savo kilmės šalyje (pvz., brandos atestatą ar lygiavertį dokumentą).
  - Kvalifikacija turi būti oficialiai pripažinta arba automatiškai pripažįstama Ispanijoje (daugelio ES šalių atestatai pripažįstami tiesiogiai).
- **Kalbos mokėjimo lygis:**
  - Studijoms ispanų kalba paprastai reikalaujamas B1–B2 lygis.
  - Studijoms anglų kalba – TOEFL, IELTS, Cambridge sertifikatas ir pan.
- **Viza arba leidimas gyventi** – nereikalingi.

Stojimo procesas::

- **Paraiškos pateikimas (išankstinė registracija):**
  - Atliekama internetu per atitinkamo universiteto regiono platformą (pvz., Distrito Único Andaluz, jei stojama į universitetą Andalūzijoje).
  - Turi būti nurodytas pageidaujamų programų prioritetų sąrašas.
- **Pažymių atitikmenų konvertavimas:**
  - Švietimo ministerija teikia skaičiuoklę vidurkiui konvertuoti į ispanų skalę (0–10).
  - Tam tikroms studijų kryptims gali būti privaloma išlaikyti konkrečius EBAU (ispaniško stojamojo egzamino) dalykus.
- **Priėmimas:**
  - Valstybiniai universitetai paskelbia priimtų studentų sąrašus pagal konkursinį balą (cut-off mark).
- **Įstojimo patvirtinimas:**
  - Užsiregistravimas ir įstojimas formalizuojamas pačiame universitete po priėmimo.

PRIĖMIMO REIKALAVIMAI IR STOJIMO PROCESAS MIGRANTAMS ISPANIJOS UNIVERSITETUOSE

Ne Europos studentai (trečiųjų šalių piliečiai)
Reikalavimai:

- **Vidurinio ugdymo kvalifikacija:**
  - Turi būti lygiavertė Ispanijos brandos atestatui (Bachillerato) ir pripažinta Švietimo ministerijos.

- **Kalba:**
  - Programoms ispanų kalba: ispanų kalbos pažymėjimas (DELE, SIELE ir kt.).
  - Programoms anglų kalba: TOEFL, IELTS ar kiti pripažinti anglų kalbos sertifikatai.

Stojamasis egzaminas:

- Jeigu atvykstama iš švietimo sistemos, kuri neturi pripažinimo susitarimo su Ispanija, gali būti privaloma:
  - Išlaikyti **ispanų universiteto stojamąjį egzaminą (EBAU)**, arba
  - Teikti paraišką per **UNEDasiss platformą (skirtą tarptautiniams studentams)**, kurioje atvejis vertinamas individualiai.

- **Papildomi dokumentai:**
  - Juridiškai išversti diplomai ir kvalifikacijų dokumentai.
  - Motyvacijos laiškas, pasas, viza, medicininis draudimas.

Studento viza:

Privaloma, jei buvimo trukmė viršija 90 dienų.

Paraiška teikiama Ispanijos konsulate savo kilmės šalyje, gavus priėmimo laišką.

Sveikatos draudimas:

Būtinas vizai gauti. Jis turi galioti visos buvimo Ispanijoje trukmės metu.

Stojimo procesas:

1. Kvalifikacijos pripažinimo procedūra per Ispanijos švietimo ministeriją.
2. UNEDasiss pažymėjimo gavimas (jei taikoma).
3. Išankstinė registracija universitete.
4. Administracinių mokesčių sumokėjimas.
5. Priėmimo laiško gavimas.
6. Vizos prašymo pateikimas.
7. Registracija universitete.

UNIVERSITETAI ITALIJOJE:

- Italijoje 2024–2025 mokslo metais veikia daugiau nei 90 universitetų, iš kurių apie 67 yra valstybiniai, o likusieji – privatūs arba specializuoti (pvz., aukštosios mokyklos ar akademijos). Šios institucijos siūlo daugiau nei 5 000 bakalauro, magistro ir doktorantūros programų, dėstomų italų ir anglų kalbomis – ypač architektūros, dizaino, inžinerijos, medicinos, menų, istorijos ir socialinių mokslų srityse.

- Sardinijos regione, kuriame įsikūręs Tempio Pausania miestas, veikia keli universitetų padaliniai, daugiausia priklausantys Sassari ir Cagliari universitetams. Jie siūlo studijų programas humanitariniuose moksluose, biomedicinoje, kalbose, teisėje, turizme ir kt. Pats Tempio Pausania turi universiteto veiklų, susijusių su tęstiniu ir papildomu mokymu.

- Italija yra Europos aukštojo mokslo erdvės (EHEA) narė, todėl visi oficialūs Italijos universitetų diplomai pripažįstami visose 53 šalyse, įskaitant visas ES valstybes. Italijos universitetai taip pat aktyviai dalyvauja Europos programose, tokiose kaip *Erasmus+*, *Erasmus Mundus* ir *Marie Skłodowska-Curie* iniciatyvos.

- Italija yra labai vertinama studijų kryptis tarptautiniams studentams dėl savo aukštos švietimo kokybės, turtingo kultūrinio ir meninio paveldo bei gyvenimo būdo. Daug Italijos universitetų užima vietas tarptautiniuose reitinguose ir siūlo studijų programas anglų kalba.

🔍 Naudingos paieškos sistemos ir nuorodos:

- Universitaly (oficialus tinklalapis) Italijos universitetų ir mokslinių tyrimų ministerijos platforma, skirta Italijos ir tarptautiniams studentams: studijų, universitetų ir priėmimo reikalavimų paieškai.
- Study in Italy (https://studyinitaly.esteri.it) oficialus tarptautiniams studentams skirtas puslapis apie stipendijas, vizas ir procedūras.
- CRUI (Italijos rektorių konferencija) institucinė informacija apie viešuosius ir privačius universitetus.
- UNISS – Sassari universitetas
  veikia ir Tempio Pausania mieste.
- UNICA – Cagliari universitetas – pagrindinis valstybinis universitetas pietinėje Sardinijos dalyje..

PRIĖMIMO REIKALAVIMAI IR STOJIMO PROCESAS MIGRANTAMS ITALIJOS UNIVERSITETUOSE

Europos studentai (ES, EEE ir Šveicarija)

Reikalavimai:

1. **Stojamasis išsilavinimas:**

Brandos atestatas, suteikiantis teisę stoti į universitetą jūsų kilmės šalyje.

Jo nereikia nostrifikuoti, tačiau jis turi būti išverstas į italų kalbą (arba į anglų, jei programa vyksta anglų kalba).

2. **Kalbos lygis:**

o Programoms italų kalba: bent B1 arba B2 lygis (reikia pateikti įrodymą).

o Programoms anglų kalba: TOEFL, IELTS ar kiti kalbos sertifikatai.

3. **Viza ar leidimas gyventi – nereikalingi.**

Stojimo procesas:

- Registracija svetainėje **www.universitaly.it** – paraiškos pateikimas ir universiteto pasirinkimas.
- **Akademinės pažangos įvertinimas** universitete.
- **Kalbos testas arba stojamasis egzaminas** (priklausomai nuo programos).
- **Oficialus įstojimo patvirtinimas** po priėmimo

PRIĖMIMO REIKALAVIMAI IR STOJIMO PROCESAS MIGRANTAMS ITALIJOS UNIVERSITETUOSE

Ne Europos šalių studentai (trečiųjų šalių piliečiai) Reikalavimai:

1.Patvirtintas vidurinio ugdymo diplomas (turi būti lygiavertis 12 metų mokymosi laikotarpiui).

2. Kalbos testas:

Italų kalba: CELI, CILS, PLIDA arba Anglų kalba: TOEFL, IELTS

3. Motyvacinis laiškas, gyvenimo aprašymas (CV) ir visi dokumentai išversti į italų kalbą (taip pat turi būti legalizuoti arba apostilizuoti).

4. Studento viza:

- Privaloma, jei buvimo trukmė viršija 90 dienų.
- Viza išduodama Italijos konsulate kilmės šalyje po priėmimo į universitetą.

5. Sveikatos draudimas:

Privalomas tiek vizos gavimui, tiek visam buvimo Italijoje laikotarpiui.

Stojimo procesas:

1. Internetinė išankstinė registracija svetainėje www.universitaly.it (skyriuje tarptautiniams studentams).
2. Universiteto įvertinimas ir priėmimo laiško išdavimas.
3. Vizos prašymo pateikimas Italijos ambasadoje ar konsulate kilmės šalyje.
4. Atvykimas į Italiją ir oficialus įstojimas į universitetą.
5. Registracija sveikatos apsaugos sistemoje (nebūtina, bet rekomenduojama).

UNIVERSITETAI LIETUVOJE

2024–2025 mokslo metais Lietuvoje veikia 18 valstybinių ir privačių universitetų, įskaitant Vilniaus universitetą, Kauno technologijos universitetą (KTU), Vytauto Didžiojo universitetą (VDU) ir Lietuvos sveikatos mokslų universitetą (LSMU). Šios aukštosios mokyklos siūlo daugiau nei 5 000 bakalauro, magistro ir doktorantūros programų, dėstomų lietuvių ir anglų kalbomis, į kurias gali įstoti ir tarptautiniai studentai.

Kaune veikia 13 aukštojo mokslo institucijų ir studijuoja apie 40 000 studentų (kaunasin.lt). Kaunas pasižymi prieinama gyvenimo kaina (nuoma nuo ~50 iki 160 eurų), aukšta studentų koncentracija (apie 120 studentų 1 000 gyventojų), gerais anglų kalbos įgūdžiais ir tarptautine aplinka.

Lietuva nėra tradiciškai didelį tarptautinių studentų skaičių pritraukianti šalis – 2019 m. čia studijavo tik 2 567 tarptautiniai studentai (neskaitant Erasmus programos dalyvių).

Svarbiausi universitetai:

- **KTU (Kauno technologijos universitetas):** ~9 000 studentų, 6,5 % – tarptautiniai; 56 programos dėstomos anglų kalba
- **Vytauto Didžiojo universitetas (VDU):** ~7 700 studentų; aktyvios mainų programos
- **Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (LSMU):** ~6 300 studentų; lyderis sveikatos mokslų srityje

Naudingos nuorodos:

- **LAMA BPO:** nacionalinė stojimo platforma į bakalauro studijas
- **Study in Lithuania / MICENTER:** information on universities, scholarships, visas
- **Pagrindiniai universitetai:**
  - KTU (Kauno technologijos universitetas)
  - VDU (Vytauto Didžiojo universitetas)
  - LSMU (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas)

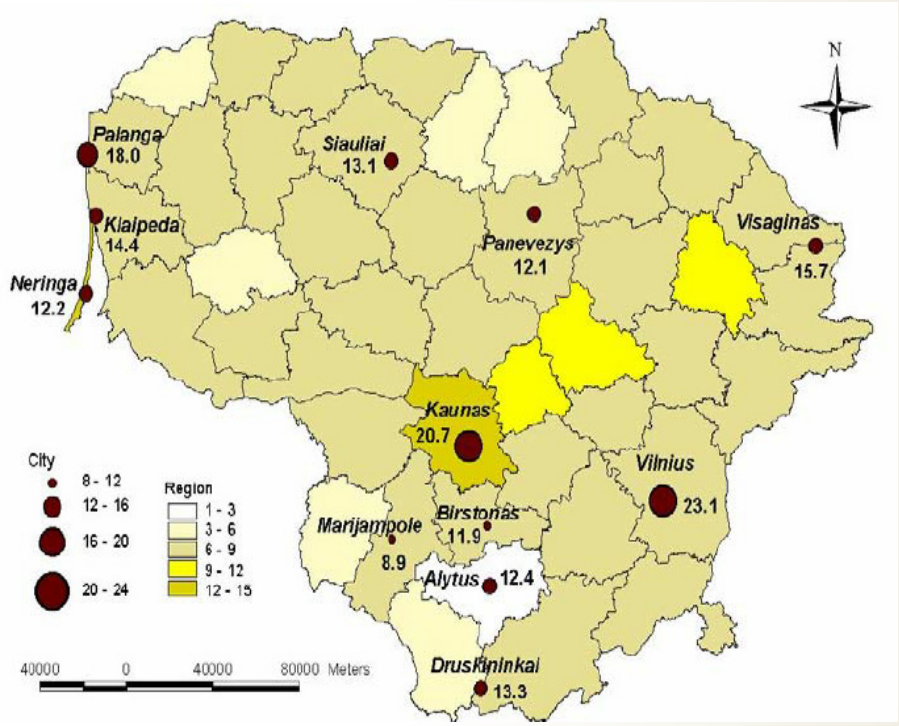

Reikalavimai ir įstojimo procesas

Europos studentai (ES / EEE / Šveicarija)
Reikalavimai:

- Pripažintas vidurinio ugdymo baigimo pažymėjimas.
- Kalbos testas (lietuvių kalbos, jei būtina).
- Viza ir sveikatos draudimas nereikalingi, jei studijos trunka trumpiau nei 90 dienų EEE erdvėje.

Procesas:

- Registracija per LAMA BPO sistemą (birželio–liepos mėn.): https://lamabpo.lt
- Akademinės pažangos įvertinimas per SKVC.
- Kalbos testai arba stojamieji egzaminai.
- Galutinis įstojimas į universitetą.

Reikalavimai ir įstojimo procesas

Ne Europos šalių studentai (trečiųjų šalių piliečiai)Reikalavimai:

• Brandos atestatas, pripažintas per SKVC – https://micenter.lt/en/study-in-lithuania, https://www.unipage.net/en/admission_lithuania

• Kalbos sertifikatas: lietuvių arba anglų (pvz., IELTS, TOEFL)

• Išversti dokumentai, apostilė, motyvacinis laiškas, gyvenimo aprašymas (CV)

• **Studento viza (D tipo)** – būtina, jei buvimo trukmė viršija 90 dienų

• **Sveikatos draudimas** visam buvimo Lietuvoje laikotarpiui

PROCESAS

- Kvalifikacijos įvertinimas per SKVC
- Internetinė paraiška per LAMA BPO (bakalauro studijoms) arba tiesiogiai universitetui (magistrantūrai)
- Priėmimo laiško gavimas
- Vizos prašymas konsulate
- Atvykimas į Lietuvą ir įstojimas į universitetą
- ES studentai registruojasi viešojoje sveikatos apsaugos sistemoje
- ne ES studentai turi įsigyti privatų draudimą

Stojimo išlaidos ir finansinė pagalba

- • ES / EEE studentai ir lietuviai užsienyje gali pretenduoti į valstybės finansuojamas vietas https://www.unipage.net/en/admission_lithuania#Scholarships_in_Lithuania
- • Ne ES šalių studentai moka stojimo mokestį:
- – Bakalauro studijos: ~2 500–5 000 €
- – Magistrantūros studijos: ~4 000–9 000 € (Taikomos stipendijos ir nuolaidos)

Įstojimas ir finansinė parama

• **ES / EEE šalių piliečiai bei lietuviai, gyvenantys užsienyje**, gali pretenduoti į valstybės finansuojamas studijų vietas. https://www.unipage.net/en/admission_lithuania#Scholarships_in_Lithuania

• **Studentai iš ne ES šalių** moka studijų kainą, kuri siekia 2 500–5 000 € už bakalauro studijas ir 4 000–9 000 € už magistro studijas, tačiau taikomos stipendijos ir nuolaidos.

VEIKLA 3: „Praktinis gidas migrantams – nuo sprendimo iki įstojimo į universitetą Europoje“ (90 min)

Tikslas

- Dalyviai grupėse parengia trumpą, aiškų ir praktišką gidą, kuris padėtų migrantui (turinčiam kalbos ar administracinių sunkumų) pereiti visą kelią – nuo sprendimo studijuoti iki oficialaus įstojimo į universitetą Europoje (Italijoje, Lietuvoje arba Ispanijoje).

Veiklos eiga

Grupių sudarymas:
Padalinkite klasę į 3 grupes. Kiekviena grupė pasirenka arba gauna šalį:

- 1 grupė: Universitetas Italijoje
- 2 grupė: Universitetas Lietuvoje
- 3 grupė: Universitetas Ispanijoje

Grupės užduotis:
Parengti **paprastą ir aiškų mini gidą**, kuris padėtų migrantui (turinčiam kalbos ar administracinių sunkumų) nuo sprendimo studijuoti iki oficialaus įstojimo.

Turinys, kurį galima įtraukti (gairės):

- **1 žingsnis**: Informacijos paieška ir universiteto pasirinkimas – oficiali svetainė, stojimo sąlygos, siūlomos programos, kalbos
- **2 žingsnis**: Reikalavimai ir dokumentai – kokius dokumentus reikia turėti?, kaip vyksta kvalifikacijų pripažinimas?, ar reikia vizos ar leidimo gyventi?
- **3 žingsnis**: Stojimo paraiška – Kaip ir kada pateikti paraišką?, kokios platformos ar formos naudojamos?, kokie terminai?
- **4 žingsnis**: Oficialus įstojimas ir pirmieji žingsniai – kaip įstoti, ką daryti toliau?

Naudingos nuorodos: oficialios svetainės, universitetai, tarptautinių studentų biurai

- **Priemonės:**
  Galima naudotis mobiliuoju telefonu ar kompiuteriu greitai informacijai rasti (ispanų, italų ar anglų kalba) ir parengti trumpą tekstą (iki 1 puslapio).
- **Pristatymai:**
  Kiekviena grupė garsiai perskaito savo gidą visai grupei ir pasidalina rasta naudinga informacija ar nuorodomis.

VEIKLA 3: „Praktinis gidas migrantams – nuo sprendimo iki įstojimo į universitetą Europoje“ (90 min)

Grupių darbo lapas (gali būti atspausdintas arba skaitmeninis)

- **Praktinis gidas migrantams: Studijos universitete [Italijoje / Lietuvoje / Ispanijoje]**
  Grupės pavadinimas:
  Pasirinktas universitetas:

1 žingsnis: Universiteto ir studijų programos pasirinkimas
- Kur ieškoti informacijos? (svetainės, kontaktai)
- Ką studijuoti?

2 žingsnis: Reikalavimai ir dokumentai
- Kokius dokumentus reikia pateikti?
- Kaip vyksta kvalifikacijų pripažinimas?
- Ar reikia vizos ar leidimo gyventi?

3 žingsnis: Stojimo paraiška
- Kaip ir kada pateikti paraišką?
- Per kokias formas / platformas?
- Kokie terminai?

4 žingsnis: Įstojimas ir pirmieji žingsniai
- Kaip įstoti?
- Ką reikia padaryti pirmiausia?

FINANSAVIMAS IR STIPENDIJOS: FINANSAVIMO ŠALTINIAI IR STIPENDIJOS, PRIEINAMOS UŽSIENIO STUDENTAMS. KAIP KREIPTIS DĖL STIPENDIJŲ STUDIJOMS IR MOKYMUI. PARAMOS IR KONSULTAVIMO PASLAUGOS, PRIEINAMOS UŽSIENIO STUDENTAMS EUROPOJE. KAIP GAUTI AKADEMINĘ IR PROFESINĘ KONSULTACIJĄ

STIPENDIJOS IR IŠTEKLIAI MIGRANTAMS EUROPOJE

1. Europos Sąjungos stipendijos (už Erasmus+ ribų)

- **AMIF fondas (Prieglobstis, migracija ir integracija)**
  Finansuoja projektus, susijusius su švietimo parama, mokymais ir integracija.
  Paprastai įgyvendina NVO arba valstybinės institucijos.
- **Europos universitetų aljansų programos**
  Kai kurie universitetų aljansai Europoje siūlo stipendijas rizikos grupėje esantiems studentams, įskaitant migrantus ir pabėgėlius.

2. Tarptautinės stipendijos migrantams ir pabėgėliams

- UNHCR – Jungtinių Tautų pabėgėlių reikalų vyriausiasis komisaras

- **DAFI** programa **(Albert Einstein German Academic Refugee Initiative)**: stipendijos pabėgėliams universitetų studijoms (daugiausia ne Europos šalyse, bet kai kurios taikomos ir Europoje). Peržiūrėti galimas stipendijas: https://services.unhcr.org/opportunities/education-opportunities/albert-einstein-academic-refugee-initiative-dafi

- Open Society Foundations (https://www.opensocietyfoundations.org/grants)
▪ Stipendijos pabėgėliams, perkeltiesiems ir be pilietybės esantiems studentams.

- Global Platform for Syrian Students (https://www.globalplatformforsyrianstudents.org)
Stipendijos Sirijos studentams, nukentėjusiems nuo konflikto (kai kurios pritaikomos ir kitų migrantų grupėms).

- Scholars at Risk (SAR: https://www.scholarsatrisk.org/sar-sections) ir **CARA (Jungtinė Karalystė- https://www.cara.ngo)**
Parama persekiojamiems ar perkeltiesiems studentams ir akademikams: stipendijos, saugios studijų vietos ir integracijos programos. Peržiūrėti stipendijų katalogą (PDF): https://www.cara.ngo/downloads/cara-funding-directory-2022.pdf

3. Papildomi ištekliai

- Nemokami arba subsidijuoti kalbų kursai
- Akademinio ir profesinio orientavimo programos
- Prioritetinė prieiga prie būsto, finansinės paramos ir psichologinės pagalbos (per NVO ir vietos institucijas)
- Naudingos stipendijų paieškos sistemos migrantams ir pabėgėliams:
- Scholarship Portal – https://www.scholarshipportal.com
- **Opportunity Desk** – https://opportunitydesk.org
- **Stipendijos pabėgėliams (UNHCR sąrašas)** – https://help.unhcr.org
- **Svarbu:**
  Daugelis bendrų nacionalinių stipendijų taip pat prieinamos migrantams ar tarptautiniams studentams, jei jie atitinka gyvenamosios vietos ar teisinio statuso reikalavimus šalyje. Todėl rekomenduojama neapsiriboti tik „migrantams skirtomis“ stipendijomis.

STIPENDIJOS LIETUVOJE:

Stipendijos ir ištekliai Lietuvoje migrantams ir pabėgėliams

1. Lietuvos valstybės stipendijos

Stipendijos trečiųjų šalių piliečiams ir asmenims, turintiems apsaugos statusą

- Skiriamos ne ES šalių studentams, įskaitant pabėgėlius, prieglobsčio prašytojus ir asmenis su papildomos apsaugos statusu.
- Apima: visišką arba dalinį studijų mokesčio padengimą ir mėnesinę finansinę paramą.
- Lygiai: bakalauro, magistro ir doktorantūros studijos.
- Administruoja Švietimo mainų ir bendradarbiavimo plėtros agentūra (EIMIS).

- **Stipendijų programa užsieniečiams**
  - Skirta tarptautiniams studentams ir taikoma tam tikroms migrantų grupėms, turinčioms leidimą gyventi arba apsaugos statusą.
- Daugiau informacijos: https://studyin.lt

2. Konkrečių universitetų stipendijos

- Daugelis Lietuvos universitetų siūlo savas stipendijas:
  - Pabėgėliams, perkeltiesiems ar studentams iš konfliktų zonų.
  - Studijų mokesčio mažinimas ar visiškas atleidimas, apgyvendinimo parama ir finansinė pagalba.
- **Pavyzdžiai:**
- **Vilniaus universitetas** – stipendijos pabėgėliams ir studentams iš Ukrainos ar kitų konfliktinių regionų.
- **Vytauto Didžiojo universitetas (VDU)** – studijų mokesčio atleidimas ir gyvenimo išmokos tarptautinės apsaugos gavėjams.
- **Kauno technologijos universitetas (KTU)** – tarptautinių talentų stipendijos, kai kurios taikomos ir migrantams.

3. Papildoma vyriausybinė ir NVO parama

- Integracijos programos, kurias koordinuoja Migracijos departamentas prie VRM.
- Parama stojant į aukštąjį mokslą, kalbų kursai, akademinės konsultacijos.
- NVO, tokios kaip Lietuvos Raudonasis Kryžius, Lietuvos pabėgėlių taryba ir Caritas, siūlo:
  - Konsultacijas dėl stojimo į universitetą
  - Mentorystės programas
  - Psichologinę ir socioedukacinę pagalbą

4. Papildomi ištekliai

- Lietuvoje pabėgėliai, papildomos apsaugos gavėjai ir asmenys, turintys leidimą gyventi humanitariniais pagrindais, **turi tas pačias teises į švietimą kaip ir Lietuvos piliečiai**, įskaitant:
  - Prieigą prie valstybinių universitetų lygiomis sąlygomis
  - Galimybę gauti valstybines stipendijas, apgyvendinimo ir transporto paramą

STIPENDIJOS IR IŠTEKLIAI ISPANIJOJE MIGRANTAMS, PABĖGĖLIAMS IR PRIEGLOBSČIO PRAŠYTOJAMS

1. Ispanijos vyriausybės stipendijos

Bendrosios stipendijos iš Švietimo ministerijos (MEFP)
Skirtos aukštajam mokslui, profesiniam mokymui, viduriniam ir meniniam ugdymui.

Prieinamos migrantams, turintiems teisėtą gyvenamąją vietą, NIE numerį arba ilgalaikį leidimą. Pabėgėliai ir tarptautinę apsaugą gavę asmenys gali pretenduoti tomis pačiomis sąlygomis kaip ir Ispanijos piliečiai.

Daugiau informacijos:
https://www.becaseducacion.gob.es

2. Konkrečių universitetų stipendijos

• Daugelis valstybinių ir privačių Ispanijos universitetų turi specialias programas pabėgėliams ar pažeidžiamiems migrantams.

Pavyzdžiai:

• Madrido Complutense universitetas (UCM) – stipendijos asmenims su tarptautine apsauga

• Barselonos universitetas (UB) – priėmimo programa ir stipendijos pabėgėliams bei prieglobsčio prašytojams

• Valensijos universitetas (UV) – finansinė pagalba ir studijų mokesčių atleidimas

• Saragosos universitetas (UNIZAR) – paramos programa ir stipendijos dėl konflikto perkeltiems asmenims

• Barselonos autonominis universitetas (UAB) – finansinė parama ir orientacinės stipendijos pabėgėliams

3. NVO ir tarptautinių organizacijų stipendijos bei parama Ispanijos Raudonasis Kryžius

▪ Parama jauniems migrantams, palikusiems globos sistemą ar gyvenantiems pažeidžiamose situacijose (mokymai, transportas, būtinieji poreikiai)

- **CEAR (Ispanijos pabėgėlių paramos komisija)**
  ▪ Integracijos programos, akademinė konsultacija ir finansinė parama pabėgėliams bei prieglobsčio prašytojams
- **UNHCR Ispanija:** Informacija, konsultacijos ir prieiga prie švietimo išteklių pabėgėliams
- **La Merced Migraciones Foundation, ACCEM, Caritas, Provivienda, Pinardi:** Stipendijų programos, profesinio rengimo parama, karjeros konsultavimas ir akademinė pagalba

4. Autonominių regionų stipendijos

- Kai kurie Ispanijos regionai siūlo savo stipendijas migrantams ar socialinės atskirties riziką patiriantiems asmenims.
- **Pavyzdžiai:** Katalonijos vyriausybė (Generalitat de Catalunya) – „Madrido regionas –Andalūzija –

5. Kiti papildomi ištekliai

- Antros galimybės programos: Nemokami mokymai jauniems migrantams, nebaigusiems privalomojo ugdymo
- Nemokami kalbų kursai, skaitmeninių įgūdžių mokymai ir bazinis profesinis mokymas
- Transporto, apgyvendinimo ir mokymosi priemonių parama per savivaldybių socialines tarnybas ar nevyriausybines organizacijas

STIPENDIJOS IR IŠTEKLIAI ITALIJOJE MIGRANTAMS, PABĖGĖLIAMS IR PRIEGLOBSČIO PRAŠYTOJAMS

1. Italijos vyriausybės stipendijos

- Užsienio reikalų ministerijos (MAECI) stipendijos
  - Skirtos tarptautiniams studentams, įskaitant asmenis, turinčius tarptautinės apsaugos statusą.
  - Taikomos bakalauro, magistro, doktorantūros ir mokslinių tyrimų studijoms.
  - Įeina: nemokamas mokslas, sveikatos draudimas ir mėnesinė išmoka (~900 €).
- Daugiau informacijos: https://studyinitaly.esteri.it

2. Konkrečių universitetų stipendijos

- Daugelis Italijos universitetų siūlo stipendijas ir tiesioginę paramą pabėgėliams, prieglobsčio prašytojams ir pažeidžiamose situacijose esantiems migrantams.
- **Pavyzdžiai:**
- **Bolonijos universitetas**
  - Unibo Scholarships for Refugees: mokestis atleidžiamas + finansinė parama
- **Romos „Sapienza“ universitetas**
  - Stipendijos tarptautinę apsaugą turintiems studentams – visiškas mokesčių atleidimas
- **Milano ir Turino politechnikos universitetai**
  - Nemokamas mokslas ir apgyvendinimo stipendijos pabėgėliams ar tarptautinę apsaugą turintiems studentams
- **Paduvos universitetas**
  - Stipendijos pabėgėliams ir rizikos grupėje esantiems studentams – padengiamos visos išlaidos: studijos, apgyvendinimas ir pragyvenimas

3. CRUI programa (Italijos universitetų rektorių konferencija)

- Kartu su **UNHCR Italija**, kasmet siūlomos stipendijos pabėgėliams ir tarptautinę apsaugą turintiems studentams.
- Įtraukia:
  - Studijų mokesčio atleidimą
  - Nemokamą apgyvendinimą arba finansinę pagalbą nuomai
  - Maitinimą universiteto valgyklose
- Daugiau informacijos: https://www.unhcr.org/it

4. NVO ir socialinių projektų parama

- Centro Astalli, Caritas Italia, Refugees Welcome Italia, ARCI ir kitos NVO siūlo:
  - Finansinę paramą, akademines konsultacijas ir dalines stipendijas
  - Nemokamus italų kalbos kursus
  - Pagalbą stojant į universitetus ir mokymo programas

5. Regioninės stipendijos (regionai ir savivaldybės)

- Kiekvienas Italijos regionas siūlo stipendijas, kurios padengia:
  - Universiteto studijų mokesčius
  - Apgyvendinimą ir maitinimą
  - Transporto bei mokymosi medžiagų išlaidas
- Šios stipendijos prieinamos studentams, turintiems teisėtą gyvenamąją vietą, prieglobstį ar tarptautinę apsaugą.
- **Pavyzdžiai:**
- Lombardijos regionas, Lacijaus regionas, Emilija-Romanija, Toskana, Sicilija ir kt.
-

6. Kiti papildomi ištekliai

- Universitetiniai parengiamieji kursai pabėgėliams
- Mentorystės ir karjeros konsultavimo programos
- Pirmenybinė prieiga prie studentų bendrabučių ir universitetinių paslaugų

Palyginamoji stipendijų lentelė migrantams: Ispanija, Lietuva ir Italija

Kategorija	Ispanija	Lietuva	Italija
Bendrosios valstybinės stipendijos	▪ MEFP (Švietimo ministerijos) stipendijos ▪ Migrantams su leidimu gyventi ir pabėgėliams	▪ Valstybinės stipendijos ne ES piliečiams ir pabėgėliams ▪ Per EIMIS	▪ MAECI (Užsienio reikalų ministerijos) stipendijos ▪ Įtraukia studijų mokesčius, draudimą ir mėnesinę (~900 €) išmoką
Specialios stipendijos pabėgėliams	▪ Stipendijos valstybinėse universitetuose ▪ Programos su NVO (CEAR, Raudonasis Kryžius, UNHCR)	▪ Tikslinės stipendijos universitetuose (VU, VDU, KTU) pabėgėliams ir migrantams	▪ CRUI–UNHCR programa ▪ Specialios stipendijos pabėgėliams universitetuose
Universitetų stipendijos	▪ UCM, UB, UV, UAB, UNIZAR ir kt. ▪ Studijų mokesčių atleidimas ir finansinė pagalba	▪ Studijų mokesčio atleidimas ▪ Išlaikymo stipendijos Lietuvos universitetuose	▪ Bolonijos, Sapienzos, Turino, Milano, Paduvos universitetai ▪ Padengia studijų, apgyvendinimo ir pragyvenimo išlaidas
Regioninės / vietinės stipendijos	▪ Regionų parama: Katalonija, Madridas, Andalūzija	▪ Kai kurios stipendijos savivaldybėse ar regionuose (mažiau paplitę nei Ispanijoje ar Italijoje)	▪ Regioninės stipendijos (Lombardija, Lacijus, Emilija-Romanija, Toskana ir kt.) ▪ Apgyvendinimas ir pragyvenimo išlaidos
NVO ir pagalbos organizacijos	▪ CEAR, Raudonasis Kryžius, UNHCR, Caritas, La Merced fondas, ACCEM	▪ Caritas Lietuva, Pabėgėlių taryba, Raudonasis Kryžius	▪ Centro Astalli, Caritas Italia, Refugees Welcome Italia, ARCI
Ką paprastai apima	▪ Studijos ▪ Dalinis išlaikymas ▪ Transportas ▪ Dalinis apgyvendinimas	▪ Registracija (visa arba dalinė) ▪ Dalinis išlaikymas ▪ Apgyvendinimas ir orientacinė pagalba	▪ Visiška studijų kaina ▪ Apgyvendinimas ▪ Mėnesinės pragyvenimo išlaidos ▪ Universitetų valgyklos
Bendrieji reikalavimai	▪ Teisėtas gyvenimas, prieglobstis arba tarptautinė apsauga	▪ Prieglobstis, tarptautinė apsauga arba leidimas gyventi	▪ Prieglobstis, tarptautinė apsauga arba leidimas gyventi
Papildomos paslaugos ir kursai	▪ Nemokami kalbų kursai, profesinis mokymas, karjeros orientavimas	▪ Lietuvių kalbos kursai, akademinė pagalba, mentorystė	▪ Italų kalbos kursai, mentorystės ir socialinė bei akademinė pagalba

KAIP KREIPTIS DĖL STIPENDIJOS IR JĄ GAUTI

1. Paieška:

Naudokitės stipendijų paieškos sistemomis, pvz., Europos Komisijos portalu, kad rastumėte jūsų poreikius atitinkančias galimybes.

2. Reikalavimai:

Atidžiai peržiūrėkite kiekvienos stipendijos sąlygas ir įsitikinkite, kad jas atitinkate prieš pradėdami paraiškos procesą.

3. Dokumentacija:

Paruoškite visus reikalaujamus dokumentus: pažymėjimus, rekomendacinius laiškus, CV, motyvacinį laišką.

4. Paraiška:

Pildykite paraišką internetu arba taip, kaip nurodo stipendiją teikianti institucija.

5. Stebėjimas:

Po paraiškos pateikimo sekite jos eigą ir reaguokite į papildomus prašymus ar nurodymus.

PARAMA IR KONSULTAVIMO IŠTEKLIAI TARPTAUTINIAMS STUDENTAMS EUROPOJE

Europa siūlo platų paramos spektrą tarptautiniams studentams, siekdama palengvinti jų akademinę, socialinę ir profesinę integraciją. Paslaugos veikia Europos, nacionaliniu, regioniniu ir instituciniu lygmenimis.

- Bendros konsultavimo paslaugos - Tarptautiniai universitetų biurai

Dauguma Europos universitetų turi tarptautinių ryšių skyrius, teikiančius informaciją apie:

- Mainų ir mobilumo programas
- Stipendijas ir finansavimo galimybes
- Administracinius procesus (vizos, draudimas, registracija)
- Apgyvendinimą ir prisitaikymą prie akademinės/soc. Aplinkos

Akademinės ir profesinės karjeros konsultacijos

Padeda viso studijų laikotarpio metu:

- Studijų programos ar universiteto pasirinkimas
- Švietimo sistemos ypatybės
- Praktikų ir darbo galimybių paieška

Užsienio studentų asociacijos

Padeda socialinei integracijai:

- Mentorystė, renginiai, bendruomenės palaikymas
- Praktinė informacija apie gyvenimą šalyje (gyvenimo kaina, transportas, kultūra)
- Tarpkultūrinės veiklos, studentų teisių atstovavimas

Migracijos informacijos centrai

Daugybėje miestų veikia specializuoti centrai, siūlantys:

- Teisinės migracijos konsultacijos
- Informacija apie sveikatos apsaugą, būstą, paslaugas
- Kalbinės ir kultūrinės integracijos pagalba

PARAMA IR KONSULTAVIMO IŠTEKLIAI TARPTAUTINIAMS STUDENTAMS EUROPOJE

Europos masto ištekliai

- **Erasmus+** – https://erasmus-plus.ec.europa.eu
  ES programa, skatinanti švietimo mobilumą, siūlanti paramą prieš, per ir po studijų.

- **EURAXESS** – https://euraxess.ec.europa.eu
  Europos platforma mokslininkams ir magistrantams.

- **Europos studento kortelė** – European Student Card
  Palengvina prieigą prie paslaugų visoje Europoje su viena kortele.

- **Study in Europe** – https://ec.europa.eu/education/study-in-europe
  Oficiali informacija apie studijas Europoje pagal šalį.

Ištekliai Ispanijoje

- **SEPIE** – https://www.sepie.es
  Koordinuoja Erasmus+ programą Ispanijoje, teikia informaciją apie stipendijas ir mobilumą.

- **Tarptautiniai universitetų biurai** – visuose viešuosiuose ir daugelyje privačių universitetų.

- **Karjeros ir įsidarbinimo tarnybos** – pvz., Complutense ir Barselonos autonominiame universitete.

- **Studentų asociacijos** – pvz., ESN Spain organizuoja renginius ir teikia konsultacijas.

- **Migracijos centrai** – pvz., CEPI (Imigrantų dalyvavimo ir integracijos centrai) autonominėse bendruomenėse.

Ištekliai Italijoje

- **CIMEA** – https://www.cimea.it. Akademinių kvalifikacijų pripažinimo informacijos centras.
- **Universitaly** – https://www.universitaly.it Oficialus tarptautinių studentų portalas su informacija apie universitetus, procedūras ir stipendijas.
- **Universitetų tarptautiniai biurai** – pagalba dėl vizų, kalbos kursų, apgyvendinimo ir kultūrinės integracijos.
- **Studentų tinklai** – pvz., ESN Italia organizuoja renginius ir siūlo praktinę pagalbą.
- **Migracijos centrai** – sportelli informativi (informacijos punktai) studentams ir migrantams.

Ištekliai Lietuvoje

- **Study in Lithuania** – https://studyin.lt/
  Nacionalinis portalas apie universitetus, programas, stipendijas, vizas ir studentų gyvenimą.

- **Tarptautinių ryšių skyriai** – pvz., VU, KTU – konsultacijos anglų kalba, akademinė pagalba.

- **Lietuvos studentų sąjunga (LSS)** – atstovauja studentams, informuoja apie teises, paslaugas, renginius.

- **Integracijos centrai** – Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje – paslaugos studentams ir migrantams keliomis kalbomis.

KAIP GAUTI AKADEMINĘ IR KARJEROS KONSULTACIJĄ

Kai žinote, kokie ištekliai yra Europos ar nacionaliniu lygmeniu (pvz., Italijoje, Lietuvoje ar Ispanijoje), svarbu pasirinkti tai, kas labiausiai atitinka jūsų poreikius.

Veiksmai:

1. Išsiaiškinkite turimus išteklius:
Tyrinėkite NVO ir centrus, kurie teikia akademines ir profesines konsultacijas migrantams.

2. Kreipkitės į organizaciją:
Skambinkite, siųskite el. laišką arba apsilankykite jų skyriuje ir paprašykite informacijos apie paslaugas.

3. Užsiregistruokite konsultacijai:
Paskirkite susitikimą su konsultantu, kad galėtumėte aptarti savo poreikius ir tikslus.

4. Dalyvaukite veiklose:
Eikite į informacinius seminarus, dirbtuves ar kitus renginius, kad gautumėte papildomos pagalbos.

VEIKLA 4: „Praktinis gidas migrantams – kaip rasti stipendijas, paramą ir pagalbą studijoms Europoje“ (90 min)

Tikslas

Dalyviai grupėse parengia trumpą, aiškų ir praktišką gidą, kuris padeda migrantui surasti ir gauti stipendiją ar finansinę paramą studijoms Europos universitete (Italijoje, Lietuvoje arba Ispanijoje), pasirinktu 3 veikloje.

Veiklos eiga

1. **Grupių formavimas:**

Dalyviai dirba tomis pačiomis 3 grupėmis kaip 3 veikloje:

- Grupė 1 – Italija
- Grupė 2 – Lietuva
- Grupė 3 – Ispanija

2. **Grupės užduotis:**

Parengti **paprastą ir aiškų mini gidą**, kuris padėtų migrantui, turinčiam kalbos ar administracinių sunkumų, rasti reikiamus šaltinius (stipendijas ir paramą) pasirinktoje šalyje.

VEIKLA 4: „Praktinis gidas migrantams – kaip rasti stipendijas, paramą ir pagalbą studijoms Europoje“ (90 min)

3.Turinys (gairės, kuriomis galima remtis):

O 1 žingsnis: Informacijos paieška apie stipendijas

- Kur ieškoti bendros informacijos?
- Kokių stipendijų galima ieškoti konkrečiame universitete?
- Kokios programos taikomos migrantams, pabėgėliams, trečiųjų šalių piliečiams?

O 2 žingsnis: Reikalavimai ir dokumentai

- Kokius dokumentus reikia turėti?
- Ar reikia kalbos sertifikato, pažymėjimų, motyvacinio laiško, gyvenimo aprašymo?
- Koks migracinis statusas reikalingas?

O 3 žingsnis: Paraiškos pateikimas

- Kur ir kaip teikti paraišką?
- Kokiomis datomis ir iki kada?
- Ar pateikiama internetu, per instituciją ar ambasadą?

4.Parama ir paslaugos migrantams

- Ar universitetas siūlo mentorystę, integracijos programas, kalbos kursus?
- Kur kreiptis dėl pagalbos – į kurį biurą / skyrių?

Naudingos nuorodos: oficialios svetainės, universitetų puslapiai, tarptautinių studentų skyriai, migrantų informacijos centrai

5.Medžiagos:

Naudokitės telefonu ar kompiuteriu greitai informacijai rasti (ispanų, italų ar anglų kalba). Galutinis tekstas – iki 1 puslapio.

6.Pristatymas:

Kiekviena grupė garsiai perskaito savo gidą visai klasei ir gali pasidalinti rasta naudinga informacija ar nuorodomis.